

ICAN

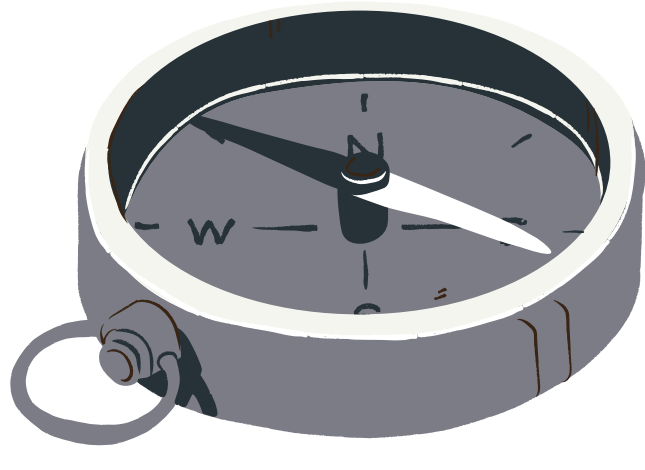
International Civil Society Network

DAHA İYİ BİR BARIŞ ARACI*

Uluslararası Sivil Toplum Hareketi Ağı* (International Civil Society Network - ICAN) 2006 yılında kuruldu.

Birleşmiş Milletler'in 1325 sayılı Barış, Kadın ve Güvenlik Kararı'nın hayata tam anlamıyla geçmesi için sürdürülebilir ve kapsayıcı barış çalışmaları yapan uluslararası bir harekettir.

Daha İyi Bir Barış Aracı** toplumsal cinsiyete duyarlı ve kapsayıcı barış süreçlerinin desteklenmesi ve kadın barış inşacılarının barış süreçlerine katılımı için hazırlanmış pratik bir klavuzdur.

Daha İyi Bir Barış İçin
Yol Gösterilecek

Barış Müzakerelerinde Kadın
Barış İnşacıları ve Sivil Toplum

Kadın barış inşacılarının
sürece dahil edilmesinin
önündeki sık karşılaşılan

4 Alan

8 Katma Değer

6 Engel

Kadın barış inşacılarının barış süreçlerine dahil edilmesi barışı sağlamak için gerekli dönüştürücü yaklaşımın sağlanması için çok önemlidir.

Ancak yine de, aşağıda yer alan engeller nedeni ile halen tam olarak kadınlar barış inşacıları olarak sürece katılmamaktadır.

Buradaki tırnak içindeki ifadeler barış süreçlerinde genel olarak kadınlara, kadınların katılımına ve de arabuluculuk süreçlerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olarak planlamasına karşı sarf edilen genel ifadelerdir. Bu engeller barış sürecinin her bir aşamasında ve müzakerelerin farklı içerikteki alanlarında ortaya çıkmaktadır.

BİRİNCİ ENGEL

**“HERKESİ TEMSİL EDİYORUZ.”
ÇATIŞMALI TARAFLARIN KADINLARIN
MASAYA OTURMASINI KABUL ETMEMESİ.**

ÖRNEK

Kolombiya'da iki kadın teknik uzmanlık ve bilgilerinden ötürü bir hükümet paneline seçildi. Bu kadınlar aynı zamanda kadın barış inşacılarıyla temas halinde olmaya açıktı. Kolombiya süreci boyunca birinci ve ikinci aşama görüşmeleri arasındaki bağlantılar, kadınların barış masasından öte konularda da etkisinin olmasını destekledi.

Örneğin 2013'te Kadın ve Barış Zirvesi 449 kadını bir araya getirerek barış anlaşmasının uygulanması için altı teklif sundu. Bu teklifler daha sonra müzakere gruplarına iletili.

ÜÇÜNCÜ ENGEL

**“KİM Kİ ZATEN BU KADINLAR?” KADIN BARIŞ
İNŞACILARININ MEŞRULUĞUNUN
SORGULANMASI.**

ÖRNEK

Kadınlar Suriye'deki yerel ateşkeslerde önemli rol oynamış olsa da, BM tarafından aracılık edilen ve 2014 yılının başında düzenlenen Cenevre'deki barış görüşmelerine genellikle dahil edilmediler.

O tarihte destek sunan üçüncü taraf hükümetleri kadınların politik etkisi için kaldırıcı görevi görerek kadın barış inşacıları ile Suriye BM Elçisi arasında bir toplantı yapılmasını sağladılar. Kadın temsilciler bu görüşmelere kabul edilmemiş olsa da, resmi süreçte gerçekleştirilen bu temastan fayda sağladılar. Kadınların sürece dahil edilmesi yönündeki dış baskılar daha sistematik bir etkileşimi kolaylaştırmıştır.

Bugün birinci aşama temsilcilerinin Suriyeli kadınlara desteği diğer resmi arabuluculuk süreçlerinde olduğundan çok daha kapsamlıdır.

BEŞİNCİ ENGEL

**“KENDİ YETKİNLİKLERİMDEN ÖTÜRÜ
BURADAYIM.” KADIN TEMSİLCİLERİN,
“BİZ KADINLARI TEMSİL ETMİYORUZ.” DEMESİ**

ÖRNEK

Kadın temsilcilerin kadın hakları ve sivil toplumun tüm seslerinin iyi bir destekçisi olma yolunda ciddi potansiyelleri mevcuttur. Ancak kadınların liderlik pozisyonlarına ulaştıktan sonra etkili olabilmeleri için desteğe ve bilgiye ihtiyacı bulunmaktadır. Mevcut çatışmalarda ise bu konu daha farklı şekilde seyretilmiştir.

Güney Sudan'da atanan kadınlar sivil toplumla bağlarını koparmış ve hükümet partisinin safına geçmiştir. Ancak Filipinler'de hükümet paneline katılan kadın müzakereciler kadın barış inşacıları ve sivil toplumla güçlü bağlar kurmaya devam etmiş ve bu kişilerden aldığı verileri barış görüşmeleri ve Bangsamoro geçiş yasası müzakerelerine dahil etmiştir.

İKİNCİ ENGEL

**“ARABULUCU HER ŞEYİ
YAPAMAZ,” VEYA KADINLARIN
SÜRECE DAHİL EDİLMESİNİN
ÖNCELİKLİ OLDUĞUNUN
DÜŞÜNÜLMEMESİ.**

ÖRNEK

2014 yılında dönemin BM Özel Elçisi Mary Robinson, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde ve bölgedeki barış anlaşmalarının uygulanmasında kadınların rolünü teşvik etmek amacıyla Barış, Güvenlik ve İşbirliği Çerçevesi Great Lakes Kadın Platformunu kurdu.

Platform, kadın barış inşacılarına fon sağlayarak, kadınların hali hazırda resmi üyeliğe pek kabul etmeyen ulusal ve bölgesel uygulama komiteleriyle bağlantılarını sağlamaktadır.

DÖRDÜNCÜ ENGEL

**“BU KONU KADINLARLA İLGİLİ DEĞİL.” ASKERİ
VE GÜVENLİK KONULARI ‘TEKNİK KONULARDIR’
VE ‘SİVİL TOPLUMU İLGİLENDİRMEZ’.**

ÖRNEK

Ekim 2010'da Mindanao Halkları Kurultayı, ateşkes sözleşmelerini takip etmek amacıyla tamamen kadınlardan oluşan Sivil Koruma Bileşeni birliğini kurdu. İlk 30 üye Filipinlerin dört bir yanından farklı etnik ve dini gruplara mensup kadınlardan oluşuyordu.

Çoğu kadınların savaş deneyimlerine daha fazla dikkat çekebilmek ve UNSCR 1325 kararına uyulmasını sağlamak için ciddi lobi çalışmaları yürüttü. 20 ila 60 yaş arasındaki bu kadınlar, Mindanao'nun çatışmalardan etkilenen alanlarında sivil halkların güvenliğini takip etmek, çatışmalı tarafların ibadet mekanlarının kutsallığına saygı göstermesini sağlamak, yerel nüfusa ve yerinden edilmiş kişilere yardım götürülmesini takip etmek ve barış sürecinin yerelde daha çok sahiplenilmesini ve desteklenmesini sağlamak amacıyla çalışmalar yapmıştır.

Bazı askeri ve dini liderler kadınlara şüpheyle yaklaşmış olsa da, toplum bu çalışmalara olumlu yanıt vermiştir. Kimliklerindeki çeşitlilikten dolayı kadınlar savaştan halklar arasında köprü görevi görmüştür. Kadınlar aynı zamanda savaş tecrübe ettikleri için de sivilere daha şefkat ve özveri göstermeye, ordu ve muhaliflerle daha yapıcı bir şekilde temasta bulunmaya isteklidir.

ALTINCI ENGEL

**“KADINLARIN SÜRECİN DIŞINDA TUTULMASI
KÜLTÜRELDİR,” VE “BARIŞ MASASI
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİN ELE
ALINACAĞI BİR YER DEĞİLDİR.”**

ÖRNEK

Barış masasında yapılan anlaşmalar kadın, azınlık ve diğer grupları da içeren tüm bir toplumun geleceğinin taslağını teşkil etmektedir. Bu gruplar barış masasında temsil edilmediği takdirde, ileride masaya yatırılan ve müzakere edilen konunun kendi geleceklere olması riski mevcut.

Aceh barış görüşmeleri, kadın haklarına karşı gerici bir politika yürüten İslamcı bir gücün yükseliş göstermesine yol açmıştır. Toplumun bir grubuna veya kesimine fayda sağlamak için müzakere edilen barış, diğer kesimlerin hayatına, hele ki bu kesimler nüfusun yarısından fazlasını temsil ediyorsa, mâl olmamalıdır.

MWMN
MEDITERRANEAN
WOMEN MEDIATORS
NETWORK
TURKEY

Akdeniz Kadın Arabulucular Ağı (MWMN) desteğiyle hazırlanan bu infografikte yer alan ve alıntılanan tüm bilgi, şekil ve grafiklerin Türkçe çevirisi Akdeniz Kadın Arabulucular Ağı Türkiye Grubu tarafından yapılmıştır.

Kaynak: <https://icanpeacework.org/wp-content/uploads/2017/03/Better-Peace-Tool-English.pdf>